

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 83 (2947) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 április 15

Laval kinevezése miatt visszahívják az Egyesült Államok vichyi nagykövetét (?)

A szövetségesek újabb vereségének tekintik Londonban a francia fordulatot. Holnap teszik közzé az új francia kormány névsorát

Mélyen benyomultak a japánok a burmai olajforrások vidékére

Vichyből jelentik: Laval a Petain tábornaggal és Darlan tengernaggyal folytatott tanácskozás után visszatért Chateldonba. Csütörtökön utazik ismét Vichybe és akkor közlik a nyilvánossággal az új kormány névsorát.

Berlini jelentés szerint a francia kormány újjaelakításáról és ezzel a francia politika irányváltozásáról szóló vichy-i hírek Berlinben rendkívül nagy figyelmet keltenek. Éjszaka érkezett kiegészítő közlések megerősítették a vichy-i fejleményeknek azt a politikai értékelését, hogy a francia kormány teljesen rátért arra az irányra, melyet a rémet háborús politika kívánatosnak tart. Már a vichy-i határozatok első híreire előtérbe került az a gondolat, hogy a változás következményeként a vichy-i tekintélyi kormány teljesen hozzásimul a német politikai feltételeknek megfelelő együttműködés követelményeihez. A német várakozás teljesebbé ment és a vichy-i ügyek alakulása berlini mértékadó körökben megelégedést keltett. Az új helyzetről hivatalos német állásfoglalásra csak csütörtökön, Laval jelenlegi működésének betegezése után kerül sor.

Washington megszigorítja politikáját Vichyvel szemben

Washingtoni jelentés szerint csaknem valamennyi amerikai rádióállomás hangsúlyozta, hogy Laval visszavonulása a francia kormányba kétségtelenül azzal a következménnyel jár, hogy az Egyesült Államok szigorú politikát fog követni Franciaországgal szemben. Egyes lapok nem tartják kizártnak azt sem, hogy rövidesen hivatalos állásfoglalást is közölnek Washington részéről a legújabb vichy-i fejleményekkel kapcsolatban. Egyes körökben azt állítják, hogy Laval kinevezése miatt Leahy vichy-i nagykövetet visszahívják.

Londonból érkező jelentések szerint ott is nagy feltűnést keltett Laval kinevezése. Londonban a szövetségesek újabb vereséget emlegetik és céloznak arra is, hogy máris élénk eszmecsere folyik London és Washington között.

A Daily Herald emlékeztet arra, hogy a francia flotta igen jelentős erőt képvisel és komoly katonai erők vannak Északfranciaországban is. Ugyhog

Erélyes hangu francia visszautasítás Washington sértőhangu jegyzékére

Vichyből jelentik: (MTI) Az OFI jelentés: A francia kormány, miután tudomásul vette az április 13-án átnyújtott amerikai jegyzék tartalmát a brazavillei főkonzulátus felállítására ügyében, azonnal utasította Haye, washingtoni francia nagykövetet, hogy a tudomására az Egyesült Államok kormányának hogy a francia kormány nem fogadja el az Amerikai Egyesült Államok kormányának sértő kifejezésekkel megszerkesztett jegyzékét, amely arra törekszik, hogy diszkreditálja a világ szemében olyan

egy esetleges francia hadüzenet Angliával szemben, amivel egyébként London számolhat, bejáthatatlan következményekkel járhatna.

francia állampolgárok magatartását akik nem hajlandók idegenektől letekinteni a francia hazafiasságból. Egyébként a francia kormánynak meg kell állapítania, hogy teljesen szokatlan körülmények között történt a jegyzék tartalmának amerikai részről való azonnali közzététele, ami világosan mutatja, hogy ezt propaganda célból tették. azzal a szándékkal, hogy megzavarják vele a közvéleményt. A francia kormány a más részről feltett kérdésekre nem válaszol.

Éket vertek a japánok az Irawadi és Sittang melletti arcvonal angol és kínai védői közé

A newyorki rádió jelentése szerint a japánok Burmában elfoglalták Tuangwingi városát. A város jelentősége igen nagy hadászati szempontból. A japánok ezzel Mandalay városától 25 kilométernyire délnyugatra éket vertek azok közé az angol és kínai erők közé, amelyek a Sittang és Irawadi mentén lévő arcvonalat védik.

Sanghaiból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelentés: Csungkingi jelentés szerint komoly gondot okoz a burmai hadszíntér helyzete. A japánok ugyanis néhány nap óta megkezdték támadásaikat. A jobbszárnyúknak sikerült átkelni a Swar folyón, a Sittang folyó mellékágán. A Swar folyó 30 kilométerre van Tungutól. Az átkelés veszélyezteti a kínai csapatok balszárnyát. Fenyegített helyzetbe kerültek a kínai állások Tungutól északra, a Prometól északra kiinduló japán mozdulatok miatt. A kínaiak különösen a hiányos légitámogatásra panaszkodnak, mivel a csungkingi harctéren bevezet

északamerikai repülők nem kielégítőek. Ezzel egy időben Csungkingban az angoloknak szemére vetik, hogy nem vettek igénybe elegendő mennyiségben Csungkaisek által annakidején Burma védelmére felajánlott csungkingi csapatokat. Az intézkedés alól a britek azzal az ürüggyel bujtak ki, hogy gyors indiai megerősítések felhasználását vélték lehetségesnek, ami azonban tévesnek bizonyult.

Nem volt idejük az angoloknak a burmai kőolajtermelő berendezések elpusztítására

Berlinbe érkezett jelentés szerint Burmában az üldözés tovább folyik. A japánok Magoe város mellett, miután a várost magát az előőrs-csapatok már hétfőn elfoglalták, mélyen benyomultak az olajforrások vidékére. Sikeres átkaroló mozdulattal a visszavonuló angolokat megakadályozták abban, hogy elpusztítsák a kőolajtermelő berendezéseket. Az át

karoló japán támadások ugyanis kivetették állásaikból az angolokat.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelentés: Homma tábornok, a Fülöp-szigeteken működő japán haderők parancsnoka közölte, hogy a Balangai hadjáratban a japán veszteségek csak egyharmadára rugnak annak, mire számítottak. A hadműveletekre való előkészület sok ideig tartott. Az ellenséget annyira beszorították, hogy sem menekülni sem ellentámadást kezdeni nem bír. Tekintettel arra, hogy nagy veszteségektől tartottak, a japánok azért nem akarták idő előtt elkezdni a támadásokat, így azonban az alapos előkészület jutalmaként a Bataan félsziget meghódítására irányuló tulajdonképpen hadjárat rövid ideig tartott.

Rómából jelentik (MTI): A Messagero tokiói különtudósítója szerint a japán kormány jegyzékben ismertette, hogy milyen elvek alapján szervezik meg a japán részről megszállott területek közigazgatását. E szerint a megszállt területek közigazgatásának megszervezésében a következő irányelvek a mérvadók: 1. A közigazgatásnak elősorban a helyi követelményekhez kell alkalmazkodni. 2. Japán tisztviselőket csak a legfontosabb állásokra alkalmaznak és csak a legszükségesebb esetben, hogy a helyi lakosságtól ne vonják el az alkalmaztatás lehetőségét, másfelől, mert a japánokra a haditermelés folytán elősorban Japánban van szükség. 3. A lakosság vallásos meggyőződését japán részről nemcsak tisztelgetni kell tartani, hanem védeni és háborítani kell. 4. A japán hatóságoknak a bennszülöttekkel jóindulatú szivélyességgel, de méltóságteljesen kell bánni és olyan viselkedést kell tanúsítani, mint a népek legidősebb testvérének. Mindenekfelett tartózkodni kell attól a fennhéjázó modortól, amely a brit uralmat annyira jellemezte. 5. A japán hadsereg és a polgári hatóságok fellépése érvényre kell juttassa a japánuralom szilárdságába vetett hitet. 6. A kínai kereskedők munkáját elő kell segíteni és szolgálataikat felhasználni és minden lehetőség szerint ki kell vonni őket a csungkingi befolyás alól. 7. Terjeszteni kell a japán nyelv ismeretét, de nem erőszakos eszközökkel. 8. Elő kell mozdítani a megszállt területekről való nyersanyagszállítás megszervezését a japán anyaország felé.

Felmentette a tábla Weisz Lajost a váltóhamisítás vádja alól

Nagyvárad. Saját tud. Körtesi Kálmán né zilahai uriaszony váltóhamisításért jelentette fel évekei ezelőtt Weisz Lajos zsidó kereskedőt, aki, ezerrinte, a megállapodásnak meg nem felelő módon töltött ki egy váltót 25 ezer leire egy tartozás rendezésére, amely eredetileg mindössze ötezer lei volt. Körtesiné még 1926-ban vette fel ezt az összeget Weisz Lajostól s évek múlva hajlandó lett volna 15 ezer leit vagy egy hárszert adni a tartozás fejében, de Weisz a Körtesiné előadása szerint két hárszert vagy 25 ezer leit követelt s az adós által aláírt váltót is így töltötte ki. A zilahai törvényszék annakidején két évi börtönrre ítélte Weisz Lajost, a tábla hét hónapra mérsékelte a büntetést, de a Semmitörvényszék ezt az ítéletet is megsemmisítette és új tárgyalás lefolytatására utasította a törvényszéket. Így került az ügy a magyar bíróság elé. A zilahai törvényszék tényként fogadta el a vádlott által felsorakoztatott bizonyítékokat, amelyek szerint Weisz közben újabb hiteleket nyújtott s így a váltón feltüntetett összeg megfelelt a felek közötti megállapodásnak. A nagyváradi tábla a mai főtárgyaláson igazadónak

találta a sértett előadását s azért nem eskette meg vallomására, más döntő bizonyítékokat viszont nem talált a bűnösség megállapítására. helybenhagyva az elsőfokú bíróság ítéletét, s azért felmentette Weisz Lajost a vád alól. A főügyész és a sértett semmisségi panaszt jelentett be.

Két évi és két hónapi fegyházat kapott a visszaeső bűnös

Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradi törvényszék ma délelőtt lopás büntette és többrendbeli határátlépés vétsége miatt súlyos ítéletet hozott Garai Lajos nagyváradi lakos ellen, mert egy Nyerges nevű társával együtt egy biharmegyei községben 200 pengőt meghaladó értékű ruhamegújítási és ágyneműt lopott el Kakas László ottani lakos lakásából s miután az elulajdonított tárgyakat Debrecenben eladta, átszökött Romániába, ahonnan hosszabb idő múlva tért vissza. A törvényszék tekintettel

Apollo Filmszínházban

Lupe Velez a közkezdvelt mexikói sztár, az utóbbi évek legjobb bohózatában

VADMACSKA

Műsoron kívül: **Ritmusparádé** 2 felvonásos 2 felvonásos zenés, táncos pókép

Belvárosi

Csütörtöktől: **Szárnyas dandár** (Zugnak a szirénák)

Lukács Margit, Rajnay G., Latabár.

Szerdán utoljára: **Zivatar Kemenespusztán.**

Csernely Gyula orosz tárgyú regénye filmen

A toprini nász

Főszerepben: Tolnay Klári, Jávor Pál, Kiss Ferenc

Csütörtöktől a CASINOBAN

Szerdán utoljára: **Kruger apó.**

arra, hogy a vádlott már több ízben volt lopás miatt büntetve, két évi és két hónapi fegyházra ítélte, amiben az elítélt meg is nyugodott.

szombaton délután fél 1 órakor.

Kiállítás nyitva: május 3-tól 10-ig minden nap reggel 9 órától este fél 7-ig a Levente Otthonban (Deák Ferenc-u. 3.)

Színes vetítés az Ujságíró Otthonban:

3-ikán, vasárnap délután 4 órától fél 6-ig és este 6-tól fél 8-ig.

5-ikén, kedden ugyanabban az időben.

7-ikén, csütörtökön délután 6 órától fél 8-ig.

9-ikén, szombaton délután 4 órától fél 6-ig.

A díjakat társasvacsera keretében osztják ki 3-ikán, este 8 órakor az Ujságíró Otthonban.

Nagyváradi fényképezők két első díjat nyertek az országos foto-kiállításon

Beszélgetés dr. Gyulai Ferencel, aki a Szent László ünnepségre Nagyváradra hozza a kiállítást

Nagyvárad. Saját tud. Több ízben jelentettük már, hogy a Szent László hét keretében dr. Gyulai Ferenc, a „Fotóélet” szerkesztője nagyszabású művelői fotókiállítást rendez Nagyváradon. A kiállításra szánt képeket az ország minden részéből Budapestre küldték fel a pályázók és ott történt meg a képek selejtezése, bírálata s a díjak odaítélése.

Ma délelőtt Nagyváradra érkezett dr. Gyulai Ferenc, a kiállítás rendezője, s megkértük, mondja el nekünk, hogyan született meg a nagyváradi fotókiállítás gondolata.

„TIZENEGY ÉVVEL EZELŐTT...” — Tizenegy évvel ezelőtt — mondotta Gyulai dr. — amikor a Fotóélet megindult, a Budapestn rendezett első országos kiállítás alkalmával a következő szavakkal fejeztem be beszédemet, amelyben az akkori kultuszminisztert a kiállítás megnyitására felkérttem:

— „Kérem a Mindenhatót, engedje megérnünk, hogy majdan tízéves munkánk eredményét egy kolozsvári kiállítás keretében mutathassuk be”.

A Mindenható meghallgatta kérésünket. Erdély felszabadult és 10 évvel később, 1941. április 13-ikán (a Fotóélet 1931. április 15-én indult) megrendezhettem Kolozsváron az országos fotókiállítást és fotóhetet. Akkor határoztam el, hogy a jövőben minden évben megrendezek egy-egy országos kiállítást, még pedig a vizsdatért területek egy-egy nagyobb városában, hogy ezzel is előmozdítsam az illatú városok idegenforgalmát és minél jobban összekapcsoljam az ország egyre gyarapodó fényképező társadalmát. Így, már a múlt év áprilisában elhatároztam, hogy 1942-ben, —

mint Erdély második legnagyobb városában, Nagyváradon rendezem meg az országos fotókiállítást. Mikor azután értesültem, hogy Nagyváradon Szent László hetet rendeznek, örömmel kapcsoltam össze a kiállítást ezzel az amúgy is nagy idegenforgalmi jelentőségű megmozdulással.

— S milyen érdeklődés nyilvánult

Ezer darab kép a kiállításon

— Hány kép kerül kiállításra?

— Ezer darab fehér-fekete és színes képet mutatunk be, először Nagyváradon, a Szent László hét keretében, majd azután az egész anyagot átvisszük Ujvidékre és ott állítjuk ki.

— Milyen eredménnyel szerepeltek a nagyváradi fényképezők a pályázaton? — kérdezzük azután.

— Két első eredménnyel! — mondja dr. Gyulai. — Az öt csoport első díja körül kettőt nagyváradiak nyertek.

Közölte végül még Gyulai dr., hogy

A verseny nagyváradi győztesei

I. csoport — Amatőr
Stern László 12-ik díjat, a Fotóélet bronzérmét.

II. csoport — Művész
Major György első díj, Fotóélet nagezüst serlege.

Pécsi Odón művészközlével.
Vidor György művészközlével.
Dr. Középpessy László művészközlével.

III. csoport — Hivatásos fényképező
Major György 3-ik díj (Budapesti Fényképezők és Fényképnagyítók Ipartestületének díja).

Grüntfeld Sándor Agfa cég aranyérme.

meg a fényképezők részéről a kiállítás iránt? — kérdezzük.

— Óriási! — hangzik a válasz. —

Közel kétezer fehér-fekete és színes fénykép érkezett be. A bírálóbizottságok öt napig dolgoztak, míg a hatalmas anyagot kiválasztották, a szigorú selejtezést megejtették s a díjakat odaítélték.

a Szent László hetén készülő fényképfelvételekre is pályázatot hirdet s az arra beérkező, kiválogatott képeket Ujvidéken mutatják be, az ottani kiállítás keretében.

Megkértük még Gyulai dr-t, hogy addig is, míg az országos eredményt leköszölhetjük, bocsássa rendelkezésünkre a váradi díjnyertesek névsorát. Készséggel tett eleget kérdésünknek s a névsort az alábbiakban közöljük.

IV. csoport — Idegenforgalmi

Dr. Középpessy László I. díj, Országos Idegenforgalmi Hivatal díja.

Grüntfeld Sándor 4. díj, a Fotóélet aranypálmája.

Bereczky Ottó Kálmán 12. díj, Fotóélet bronzérme.

Elismerő oklevelet kaptak:

Major György.

V. csoport — Színes diák

Elismerő oklevelet kaptak:

Major György.

Dr. Középpessy László.

Grüntfeld Sándor.

A FOTOKIÁLLÍTÁS PROGRAMJA

Ünnepélyes megnyitás május 2-ikán

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utánozzák. Ügyeljen, mert minden tablettán a „DARMOL” szónak és T alakú bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagban kérje.

DARMOL

Johan Béla előadása Rómában a fertőző betegségek elleni küzdelemről

Rómából jelentik (MTI.): A Rómában tartózkodó Johan Béla dr. belügyi államtitkár kedden délután az orosz közegészségügy intézetben előadást tartott a fertőző betegségek leküzdésének magyarországi módszereiről. A híftéri elleni küzdelemről hangzott, hogy az e betegség elleni védekezések Magyarországon rendkívüli fejlődést értek el és a betegség rohamos csökkenését vonták maguk után. Ez év folyamán már minden 2-10 év közötti gyermeket beoltanak Magyarországon diftéria ellen.

Páratolja a keresztény ipart!

350 ezer tonna ellenséges kereskedelmi hajóteret súlyesztettek el a németek április első felében

A keleti hadszíntéren több helységet elfoglaltak a német csapatok

Indiát előkészítik az esellejes japán partraszállásra

Berlinből jelentik: (NTL.) A keddi hadijelentés kiegészítésül közlik: Német haditengerészeti egységek ismét jelentős eredményeket értek el. Német tengeralattjárók az amerikai partok előtt és az Északi-tengeren számos ellenséges hajót elsüllyesztettek. A német tengeralattjárók teljesítményénél figyelembe kell venni a nagy távolságokat. A haditengerészet és a légiő április 1. és 14. közt 50 ellenséges kereskedelmi hajót súlyesztett el 350.000 tonnával. A megrongált hajók nem szerepelnek ebben a számban. (MTL.)

Washingtonból jelentik: (OFL.) A haditengerészeti minisztérium közlése szerint az Atlanti-óceáni partok mentén megtorpedóztak két amerikai kereskedelmi hajót. Az egyik közepes, a másik kis tonnátalmu volt.

A Kercsi félszigeten és a Donec vidékén nem volt jelentős hadművelet

Berlinből jelentik: (MTI.) A Führer főhadiszállásáról közlik a NTL-vel. A véderő főparancsnoksága jelenti: A Kercsi-félszigeten és a Donec-vidéken semmiféle jelentős hadművelet nem volt. Német harcigépek az egyik kaukázusi kikötőben megrongáltak egy nagy szovjet tartályhajót. A keleti arcvonal többi szakaszain több helységet elfoglaltunk. Az északi szakaszon bekerítettünk és megsemmisítettünk egy erőcsoportot. Április 9. és 13. közt a keleti arcvonalon 175 ellenséges páncélkocsit pusztítottunk el. Német tengeralattjárók az Északi-tengeren megtámadtak egy Murmanszkból kifutott hajókaravánt és elsüllyesztettek két angol szállítóhajót 12.000 tonnával. Harcigépeink ugyanebből a karavánból elsüllyesztettek egy négyezer tonnás tartályhajót és egy nagy kereskedelmi hajót olyan súlyosan megrongáltak, hogy elvesztése valószínű.

Tengeralattjárók az Atlanti-óceánon elsüllyesztettek 12 ellenséges kereskedelmi hajót összesen 104

ezer tonnával. Ezeket a hajókat majdnem mind közvetlenül Amerika keleti partjai közelében súlyesztették el.

Észak-Afrikában visszavertük nagyobb angol erők előretöréseit és az utóharcokban az ellenségnek súlyos veszteséget okoztunk. Megsemmisítettünk, illetve zsákmányoltunk hét harcikocsit és más hadianyagot. A máltai katonai célpontok ellen irányuló

támadásainkat éjjel-nappal folytattuk. Könyű harcigépek Anglia déli partjainál elpusztítottak egy gyártelepet. A keddre virradó éjjel néhány német gépből álló harcikötélék sikeresen bombázott egy ellátást biztosító kikötőt a Humber torkolatában. Kisebbszámu angol bombázók a 14-ére virradó éjjel megkísérelték a berepülést Észak-Németország parti területe felé. Az egyik ellenséges gépet lelőttük.

Angol gépek sértették meg Svájc légiterének semlegességét

Bernből jelentik: (NTL.) A szövetségi tanács keddi ülésén elfogadta a politikai osztály főnökének közleményét, amely szerint azok a repülőgépek, amelyek április 12-re és 13-ra virradó éjjel megsértették Svájc légiterének semlegességét, angol nemzeti-ségük voltak. A szövetségi tanács elhatározta, hogy illetékes helyen tiltakozni fog a svájci semlegesség újabb megsértése ellen. (MTL.)

Rómából jelentik: (Stefani.) Cirenaiában páncélgépkocsiktól és tüzereségtől támogatott erős ellenséges hadoszlopokat vertünk vissza. Hét harcikocsit és több gépjárművet elpusztítottunk. Két tisztet és néhány tucat katonát foglyul ejtettünk. Az ellenség

halottakban és sebesültekben is érzékeny veszteséget szenvedett. Málta katonai célpontjai ellen tovább folyt a légitámadások. Olasz és német repülőgépek eredményesen támadták a repülőteret és súlyosan megrongálták a földön veszteglő repülőgépeket. Az Atlanti-óceánon működő egyik tengeralattjárónk elsüllyesztett két gőzöst és három kőolaj tartályhajót 48.000 tonnával. (MTI.)

Buenosairesből jelentik: (NTL.) Itteni értesülés szerint a Maccob amerikai tartályhajót, az Empire brit kereskedelmi hajót és az angol szolgálatban hajózó Belkiss norvég hajót elsüllyesztették. (MTI.)

Madraszból elköltöznek a közhivatalok

Bernből jelentik: (NTL.) Az egyik genji lap szerint az indiai angol katonai hatóságok óvatossági rendszabályokat hoztak esetleges japán partraszállás esetére. (MTI.)

Bangkokból jelentik: (OFL.) A bangkoki hindu nemzeti tanács rádiónyilatkozatban hevesen támadja Amerikát az indiai politikába való beavatkozás miatt. (MTI.)

Bernből jelentik: (NTL.) Az angol hírszolgálat jelentése szerint a madraszi kormány elhatározta, hogy az igazgatási ágak főnökeinek titkársá-

gait Madras városából az ország belsőjébe helyezi át. (MTI.)

Tuniszból jelentik: (NTL.) A teheráni rádió jelentése szerint az itteni amerikai nagykövét rendkívüli feladat elvégzésére Indiába utazott. (MTI.)

Amszterdamból jelentik: (NTL.) A

Laval alakítja meg az új francia kormányt

Darlan tengernagy a véderő főparancsnoka lesz

Párizsból jelentik: (NTL.) De Bri-non nagykövét, a francia kormány főmegbízottja a megszállott területen nyilatkozott a sajtó képviselői előtt az új francia kormány megalakulásáról, miután Vichyből visszatért Párizsba. Az új kormány elnöke Laval lesz. Darlan lesz a véderő főparancsnoka, de miniszteri tárcát nem kap, viszont a minisztertanácsban résztvehet és megtartja az államfői méltóság utódlási jogát. Az új kormányban hadügyminisztérium nem lesz. Az új miniszterek személyéről még nem döntöttek. Az új kormány névsorát Laval miniszterelnök terjeszti Petain tábornagy elé. A kormány székhelye

továbbra is Vichyben marad. Petain tábornagy a megoldással meg van elégedve. Vichyben a légkör általában derülátó. (MTI.)

Zakar András
Tihamér püspök élete
ahogyan kortársai látták
Ara ízve 4, kötve 5 Pengő.
Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadása.
Kapható könyvosztályunknál.

Reuter-iroda jelentése szerint Irán megszakította diplomáciai kapcsolatát Japánnal. (MTI.)

Stockholmból jelentik: (NTL.) Az angol hírszolgálat jelenti, hogy Curtin ausztráliai miniszterelnök, mint ujonnan kinevezett hadügyminiszter letette az esküt. (MTI.)

Newyorkból jelentik: (OFL.) A Newyork Daily News keddi számában azt követeli, hogy Mc. Arthurt nevezzék ki amerikai hadügyminiszterré. (MTI.)

Mussolini repülőgépén látogatta végig a közép-olaszországi katonai berendezéseket a honvédevezérkar főnöke

Rómából jelentik: Máriaassy Zoltán krivnáli magyar követ kedden este estebédet adott vitéz Szombathelyi Ferenc vezéreztudós tiszteletére.

Rómából jelentik: (MTI.) A Duce kedden reggel saját repülőgépén vitte vitéz Szombathelyi Ferenc vezéreztudóst és kíséretét egy közép-olaszországi ejtőernyős kiképzőtelepre. A hárommotoros bombázógépet Mussolini maga vezette és a magyar vezérkar főnökével együtt végig nézte az ejtőernyősök gyakorlatozását. A Duce innen repülőgépén visszavitte a magyar vezérkar főnökét a littoriói repülőterre és szívélyes búcsút vett tőle. A repülőgépet azonban továbbra is vitéz Szombathelyi Ferenc vezéreztudós rendelkezésére bocsátotta. Ezen a repülőgépén repültek a Róma közelében lévő légügyi kísérleti telepre. Itt a honvéd vezérkar főnökét a telep megtekintése után az olasz légügyi államtitkár ebédre látta vendégül.

Szőrmék, bundák, megóvását
biztosítással garancia mellett vállalom.
Telefon (18-90) hívásra érte küldök.
Tavaszra szőrmét csak
HALÁSZ IMRE
szücsüzletében vásároljon
Kazinczy Ferenc-u. 4. (Szinház mellett.) Tel. 18-90.
Ezüst és kék rókák, nerczek, leppek stb.
Eladás nagyban és kicsinyben.

Keresztény magyar
keresztény
magyarnál vásárol

Teleki Pál emlékének hódolt az Eie és a Szeihe

Budapestről jelentik: (MTI) A MOT jelenti: Az Erdélyi Férfiak Egyesülete és a Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete kedden délután gróf Teleki Pál emlékére ünnepélyt rendezett. Délután az ünnepély előtt nagyobb küldöttség megkoszorúzta Teleki Pál gróf sírját. Az ünnepélyen dr. Kolozsvári Bálint egyetemi tanár méltatta Teleki Pál évtizedes munkásságát. Utána dr. Rónay András felolvasott Bárdosy László nyug. miniszterelnök „Gróf Teleki Pál gróf Széchenyi István nyomdokában” című előadásából. A nagy tetszéssel fogadott előadás után Teleki Pálnak 1939. február 25-én tartott beszédét adták elő hangfelvételen.

Az Americana zástáborban táborunkban

Nagyvárad. Saját tud. Az Americana Nagyrandje (Katolikus Magyar Egyetemi és Főiskolai Szövetség) 1942. április 19-én, vasárnap délelőtt pontosan 12 órai kezdettel tartja a város háza dísztermében első nyilvános gyűlését, amelyen dr. Kósa Kálmán miniszteri osztályfőnök, Kuzmich Gábor dr., a posta vezérigazgatója és dr. Schwarzer Elemér, egyetemi tanár ismertetik az Americana célkitűzéseit.

A felezabadult területeken is megindul tehát az ország legnagyobb katolikus társadalmi szervezetének áldásos munkássága, amelynek egyik legfőbb feladata, hogy az egyetemre és főiskolára kerülő magyar ifjúság maga mögött érezze mindenkor az apák és édesanyák támogató gondoskodását az egyetemi évek alatt, de azután is, amikor már az életbe kilépve az első nehézségeken segíti.

Nagyvárad város katolikus társadalmi nagy szeretettel várja az Americana Vezérigazgatójának képviselőit és a már emerkánás hölgyek és urak mellett az érdeklődők nagy tömegére is számít a helyi előkészítő bizottság, amelynek elnöke Molnár János prelátus-kanonok és Hasznos Imre ker. középiskolai igazgató által. Hír szerint a megalakuló helyi testületet Bihar vármegyéről nevezik el, védőszentje pedig Szent László lesz. A korporáció ünnepélyes leiktatására a Szent László-héten kerülne sor, amelyen az időpont megválasztása szerint résztvenne dr. Serédi Jusztinián hercegprímás, vagy József főherceg, tábornagy is, mint az Americana fővédnökei.

Asszonyok — lányok figyelem!

Folyó évi május hó 14-től 6 hetes háztartási tanfolyam nyílik meg másodízben. A tanfolyamon háztartási, állattenyésztési, neveléstani, kertészeti és egészségügyi-csecsemőápolási ismereteket elméletben, gyakorlatban főzést, szabás-varrást és magyaros kézimunkát tanulnak a hallgatók. Napi elfoglaltság: reggel 8 órától déli 1 óráig, délután 3 órától 5 óráig. Tanulmánydíj 6 hétre 15 pengő. Jelentkezni lehet április 15. és 16-án reggel 8 órától délután 4 óráig a tanfolyamvezetőségnél: Szilágyi Dezső-utca 26. Magyar asszonyok és lányok jelentkezettek erre a „Kisgazdaasszonyképző tanfolyamra”. Az itt tanultakat értékesítétek családokat és hazatérő katonák számára!

ÁTHANGOLÓ KÚRÁK

A latin államokban bevált módszer a „Lavato de organismo” a szervezet átöblítése. Hatásaképpen a belek, az epe és a húgyutak megszabadulnak a salaktól, tehát felfrissül az emésztés, anyagcsere, sőt a felesleges zsírlera-

zkodás is eltűnik. A magyar orvosok a nagy gyógyeredményű áthangoló kúrának előírják, hogy 4-6 héten át, reggel, éhgyomorra, langyosan egy pohár Mira glaubersós gyógyvizet kell fogyasztani. Kérdezze meg orvosát.

Rendezik a volt határvidékről Magyarországra menekült és katonai szolgálatot teljesített fiatal emberek állampolgárságát

Nagyvárad. Saját tud. Ismeretes, hogy a volt határvidékről a román uralom utolsó éveiben igen sok fiatal ember szökött át Magyarországra, ahol katonai szolgálatot teljesítettek, résztvettek a felvidéki bevonulásban, a kárpátaljai harcokban és szolgáltak az Erdélybe bevonult honvédsapátok kötelékében is. Minthogy a végső döntés idejében nem a felszabadított területeken éltek és így nem lettek ilyen alapon magyar állampolgárok a külföldiek ellenőrző hivatal idegen honosítottként akarta kezelni

őket a többeket közülük már jelentkezésre is felváltott. Egyedül Nagyszalontán mintegy 300 ilyen fiatal embert érint ez az eljárás, akik az Erdélyi Párt legutóbbi nagyszalontai gyűlésén panaszal fordultak emiatt Patzkó Elemér dr. képviselőhöz. Patzkó Elemér a belügyminisztérium idegenellenőrző osztályán eljárás ügyekben és azt az ígéretet kapta, hogy a magyar hadseregben szolgálatot teljesített volt határvidéki fiatal emberek állampolgárságának ügyét külön rendelettel fogják szabályozni.

AMERIKA NEM TUD ALUDNI...

A legjövedelmezőbb amerikai háborús iparág: az álomporgyártás

„Uj háborús járvány seper végig az országon — írja a new-yorki „The American” című folyóirat — az álmatlanság. Minden harmadik amerikai már megfertőzött. Ön még nem került a hatalmába? A kérdés az amerikaiakhoz szól, bizzuk tehát a feleletet is az amerikai Don Eddyre, aki „Elégia az álmatlanság fölött” címen valóban kimerítő választ ad.”

Doc barátom sorsa három évvel ezelőtt csakugyan nem volt még rózsásnak nevezhető. Praxisa kicsiny volt és a lakbér előteremtése minden hónapban megújuló gondok elé állította. Doc azonban ötletes ember volt és nem kétkedtem benne, hogy egyszer mégis csak megalapítja szerencsésjét. De mégis csak távra maradt a szája, amikor legutóbb vizontláttam, a változás oly messziről sugárzott róla: Doc gazdag ember lett. Csodálkozva kérdeztem: „Hát ezt hogy csináltad?”

Első számú tömegbetegség

„Meguntam, hogy beteg testeket kúráljak és átnyergeltem a beteg kedélyekre. Felcsaptam álmatlanság-specialistának”. A meglepő felelet felnyitotta a szememet, hogy meglássam, ami eddig elkerülte figyelmemet. Az álmatlanság hirtelen első számú tömegbetegség lett. A felelősség oroszlanrészét ezért a háború viseli. Amióta 1939 szeptember elsején az európai puszkaporoshordó felrobbant és különösen amióta beavatkozásunk valószínűvé vált, az álmatlanság hatalmas iramban, ugrászerűen tért hódított. Egyes szakértők becslése szerint az álmatlanság ötször oly gyakran lép fel, mint a szívbaj és 11-szer oly gyakran, mint a rák. Mások azt állítják, hogy ma már minden harmadik amerikai megfertőzött.

Volt idő, amikor különösen a kövérek, a „vaj- és tojás-emberek” szenvedtek benne. Ezek az idők már végleg elmúltak. Azok, akiknek hadiipari üzemeiben kell dolgozniuk, gondjaik miatt nem tudnak aludni. Éppenígy főnökeik is. Nemkülönb az egyszerű emberek tömege is, mint ön vagy én, akik éhben fekszünk és azon törjük fejünket, hogy

a jövő évben hogyan az ördögbe fogjuk jövedelmi adónkat kifizetni. Vegyük ide még a krónikus rosszkedvűek millióit és mindenki megérti, hogy miről van szó: szabályszerű járványról. Az álmatlanság vadonatúj multimilliós ipart hívott életbe, mely legalább is 600-féle álomhozó szert vagy szerencsét gyárt. És milyen óriási a kelendő! Csupán az egyik new-yorki nagyáruház is több mint egy millió dollár értékű álmatlanság elleni orvoságon adott túl mintegy 100.000 rászorult rováására.

Álomspecialisták gombamódra tűnnek fel!

Az álmatlanság felbecsülhetetlen számú új álomspecialistát teremtett elő a semmiből: pszichiátereket, pszichológusokat, pszichoanalitikusokat és foglalkozásszerű panaszhallgatókat, akik — ezeryen honorárium ellenében — addig hallgatják uram szellemes csevegését, amíg kimerülten Morfeusz karjaiba nem hanyatlik. A masszörök üzleti forgalma háromszorosára emelkedett. Hogy mit köszönhet a házi orvosok jövedelme az álmatlanságnak, egyszerűen leírhatatlan. Mindez azonban azt, aki álmatlanságban szenved, a legnagyobb mértékben nem érdekli. Ezeket csak egy gondolat foglalkoztatja: miképpen szabadulhatnának meg szenvedésüktől. És miután már a szakértők minden fajtáját meginterjúvoltam, meg vagyok győződve róla, hogy az álmatlanságot igenis meg lehet fékezni, csak éppen elég idő, pénz és kitartás kell hozzá.

Hogyan próbálnak megküzdeni az álmatlansággal?

Mint egy leckét meg lehet tanulni, el is lehet felejteni. Ezt szokás a lelki feszültség megoldásának nevezni. Bármi könnyűnek lássék is azonban az első hallásra, éppen ez a legnehezebb. Egy vezető tudományos intézet annyira meggyőződve van, hogy szerinte csupán az emberiség 16 százaléka érti azt a művészetet, hogy miképpen lehet minden feszültségtől megszabadulva aludni: a

Marosvásárhely a szászrégeni autójárat megtartását kéri

A Magyar Tudósító jelenti: Jelentették, hogy a MÁV közúti gépkocsüzemének vezetősége elhatározta, hogy május 4-től kezdve megszünteti az autóbúsjáratot Szászrégen és Marosvásárhely között. Májay polgármester az intézkedés vétele után felíratl fordult a MÁV vezetőségéhez, amelyben kérte, hogy az autóbúsjáratot továbbra is tartsák fenn, mert Marosvásárhely közönségének érdeke, hogy közvetlen legyen közlekedése Szeretfalvára. A MÁV igazgatósága most értesítette a város polgármesterét és közölte vele, hogy új vonatjáratokat állít be Szászrégen és Marosvásárhely között. Az új intézkedéssel egy órával megrövidül az út Budapest és Marosvásárhely között, tehát nem érdeke Vásárhelynek a közvetlen autóbúsjárat fenntartása. Kilátásba helyezték azonban, hogy mielőtt a Déda-Szeretfalva közötti vasútvonal elkészül és megnyílik a forgalom, akkor visszaillesztik a Szászrégen és Marosvásárhely közötti autóbúsjáratokat gyorsjárat alakjában.

magmaradó 84 százalék tulajdonképpen egyáltalában nem alszik, hanem csupán behunyt szemekkel fekszik. Hogyan lehet a lelki feszültséget megoldani? A megkérdezettek közül csak 24-en voltak abban a hiszemben, hogy megtalálták a probléma nyitját. Az egyik lefekezési földre a nyitott ablak elé, mint egy fakír és mélylelekezési gyakorlatokat végez, míg bele nem szédül. Egy asszony a foszforészaklő csillagocskák szárait ragasztotta hálószobája mennyezetére és minden este addig számlálja őket, míg végre csakugyan el nem alszik. Egy férfi a pizsamanélküli alvást találta a legcélravezetőbbnek. Ez a módszer a jelek szerint már nagyon elterjedt és a nagyvárosiak egyhatoda esküszik rá. A hálóingyárosok mindenesetre ellene vannak. Van olyan, aki egy darabka celyempapírt terít magára és mukkanás nélkül fekszik, hogy le ne fújja véletlenül.

Külön csoportot alkotnak, akik a fej helyzetének szabályozásában keresik a titok nyitját. Ismerek például valakit, aki keresztben fekszik az ágyon és egy alacsony asztalkára lógatja fejét. Egyik barátom csak akkor tud aludni ha ágyának láb felőli része pontosan 13 centiméterrel magasabban fekszik a fejénél. Véletlenül utazó ugyan, ez azonban cseppet sem zavarja: mintaköferében a szükséges támasztékot állandóan magával hordja. Az álmatlanságnak azonban vannak olyan áldozatai is, akik tűzön-vízen kitartanak amellette, hogy a fejreznnek kell magasabbnak lennie. Ezzel ismét eljutottunk ahhoz az elmélethez, hogy a vért el kell vonni az agytól.

Az álomdühluxus rekordját azonban kétségtelenül egy pensylvániai nagypáros otthona vezeti. A hálószoba hang- és légmentes. A nyolc láb hosszú és hat láb széles ágy pontosan a szoba közepén áll. A rugó lágyágát és keménységét kapcsoló szabályozza. A takaró elektromos melegszabályozóval van ellátva. Három különböző vánkostipus, egy hát és két kartámasz, olvasólámpa, a fej részénél lámpa- és könyvespolc, telefon, rádió, végül pedig egy zenélőóra egészíti ki a felszerelést.

Amit a püspöki kinevezésekről tudni kell

— Készülődés a közelgő püspökszentelésre —

Nagyvárad, április hó.

Meglátás, még püspök lesz belőle — Szegediek a népies felkiáltás, amellyel kivételes tehetségű diákokat szoktak jellemezni. Benne van ebben a felkiáltásban az a naivság és titokzatoság, amely sokszor még műveltebb körök ismeretében is a püspöki hivatal és méltóság körül terjeng. Ez a naivság és titokzatoság még akkor is kirívó, amikor valaki politikai „jólértesültséget” keveri bele mondokájába és olyan biztonsággal csereget a püspöki kinevezésekről, mint ha előzőleg tőle kérdeztek volna meg mindent. Ez különösen most van szokásban, amikor az emberek a legvilágosabb és legnyilvánvalóbb dolgokban is politikát kevernek és mindenben a sötét hátteret és rejtett rugókat keresik.

Ezzel a naivséggel és képzelt titokzatosággal szeretnénk leszámolni ebben a cikkben, amelyben a legutóbbi püspöki kinevezés „kulisszatitkait” tárjuk fel olvasóink előtt. Tesszük ezt azért is, mert a tájékozottság és a dolgok világos, helyes ismerete legjobb előkészület és a legméltóbb magatartás az elkövetkező püspökszentelésre.

Szatmár már hosszabb idő óta püspöki város és ebben a tekintetben hagyományai vannak. Azonban az elmúlt két évtized megpróbáltatásai és bizonyos vonatkozásokban rendkívüli egyházi viszonyai némi változást hoztak ennek a hagyománynak a folytonosságába. Megértük az apostoli kormányzóságot, majd a két csonka egyházmegye. Szatmár és Nagyvárad egy fő alatt való egyesítését, Fiedler István áldásos megyéspüspöksége után ismét az apostoli kormányzóságot, azután a boldog felszabadulást és ezzel a csonka egyházmegye kiegészülését. Most pedig újra megyéspüspöke van a teljes szatmári egyházmegyének dr. Scheffler János személyében.

Találgatások és „jólértesült” vélemények

A püspöki kinevezésekről az utóbbi időben sokat beszéltek többnyire felelőtlenül és minden komoly alap nélkül. Az egészben csak annyi volt a mag, hogy a szatmári püspöki szék üresedésében volt s éppen ezért az egyházi törvények értelmében betöltésre várt. Ami ennél több volt a „jólértesült” találgatásokban, annak csak annyi értéke volt, amennyire valaki tudomást szerezhetett az Apostoli Szentzséknél legbensőbb és legbizalmasabb ügymenetéről. Nyugodtan elmondhatjuk tehát, hogy minden kombináció alaptalan és felelőtlen találgatás volt. Akik a folyamatban lévő kinevezésről tudtak, akik érdekeltek voltak, azok hallgattak, mert a kinevezés előzményeihez hozzátartozik a legszigorubb hallgatás. Ezek az előzmények egyébként az általános egyházi törvények, vagy a Szentzséknek egyes országokkal való viszonyában kifejlődött és érvényben levő különleges jogszabályok szerint folynak le.

Természetes, hogy a Szentatya, aki a püspököket kinevezi, nem ismerheti minden hívét, minden papját s éppen ezért szüksége van arra, hogy a püspöki méltóságra legalkalmasabbakról időnként teljesen megbízható forrásokból pontos értesüléseket szerezzen. Ezt a nehéz és felelősségteljes feladatot az

egy-egy államokban az Apostoli Szentzsék diplomáciai képviselői, a nunciások végzik a püspöki kar segítségével. A nunciások állandó és közvetlen érintkezést tartanak fent annak az országnak egyházi életével, amelyben az Apostoli Szentzsék érdekeit képviselik. Mondhatjuk, hogy egyik főtevékenységük éppen az a gondoskodás, hogy az egyházi szertartás gerincét képező egyházmegyék élére a legmegfelelőbb főpásztorok kerüljenek.

A nunciások gondoskodnak tehát arról, hogy a Szentatya előtt mindig készen álljon a püspöki méltóságra alkalmas egyházi férfiak névsora. Ezek közül választja ki a kinevezendőket olyan országok számára, amelyekben akadálytalanul élhet szabad kinevezési jogával. Mert számolni kell azzal is, hogy az általános törvények mellett sok helyen különleges jogszabályok vannak érvényben, amelyek a helyi egyházi tényezők (püspökök, káptalanok, plébánosok), vagy a politikai hatalom számára választási, kinevezési vagy bemutatási (electio canonica, nominatio, praesentatio, postulatio) jogot biztosítanak.

A kánoni választás káptalanok, püspökök, plébánosok joga, tehát tulajdonképpen az alkalmas személy egyházi szempontból való kijelölésének egyik módját jelentheti. A politikai hatalom, katolikus királyok vagy államfők kinevezési vagy bemutatási joga már olyan privilégium — kiváltság — amely legszelvidebb formájában sem kedvez az egyház érdekeinek, mert benne főképp

pen a politikai szempontok érvényesülnek. Különösen áll ez ma, a laikus, közömbös, vagy egyenesen egyházellenes államok esetében. Kinevezési, vagy bemutatási joga van ma is a spanyol és a portugál államfőnek, Közép- és Dél-Amerika több államának. Ilyen joga volt Magyarország apostoli királyának is. Ma nálunk is és a volt Osztrák-Magyar Monarchia területein is az Apostoli Szentzsék kinevezési joga érvényesül.

Ki szól bele a kinevezésbe

A Szentzsék szabad kinevezési jogát rendszeresen az illető államokkal kötött konkordátumok, modus vivendi-k, megállapodások szabályozzák és biztosítják. A kinevezés előtt rendszeren hivatalos úton megkérdezik az érdekeltektől az állam kormányát, hogy a kinevezendő ellen nincsen-e politikai természetű kifogása. A Romániával kötött konkordátum szerint ezt az esetleges politikai természetű kifogást pontosan meg kellett jelölni. A felmerült kifogások azonban elvileg semmiben sem korlátozhatják a Szentzsék kinevezési jogát.

Ennek a megkérdezésnek, esetleg a kinevezésre ajánlottak felterjesztésének bizonyára nálunk is megvan a megszokott, vagy meghatározott formája. Ez az, ami a közvélemény érdeklődését és képzeletét annyira csiklandozza nálunk. Ez a kielégítetlen és kielégíthetetlen kíváncsiság táplálja a kinevezések „kulisszatitkairól” elterjedt mendemondákat, amelyek rendszeren egy non puta-

rem-mel végződnek. Ha néha arra is gondolnánk, hogy a püspöki kinevezésbe a Gondviselés „is” beleszól, sokkal kevesebb lenne a felelőtlen találgatás. Mert a Gondviselésnek megvannak a megfelelő eszközei célja elérésére.

Amit eddig az olvasó elé tártunk, az magyar vonatkozásban mind megtörtént az új szatmári püspök, dr. Scheffler János kinevezése esetében is. Amikor a hír mindenki számára ismertté lett, a Szentatya már kinevezte és a kinevezés híret a Vatikán félhivatalos lapjában, az Osservatore Romano-ban hivatalosan is közzétették. A kinevezés pillanatától dr. Scheffler János kinevezett püspöke (episcopus electus) a szatmári egyházmegyének.

Erről a kinevezésről a Szentzsék hivatalos okmányt, bullát, készít és azt elküldi a kinevezettnek, ugyanakkor értesíti a kinevezésről azokat is, akiket az új helyzet jogi következményei érintenek. Értesítést kap Márton Áron gyulafehérvári megyéspüspök, a szatmári és nagyváradai egyházmegyék ezidőszerű apostoli kormányzója és a szatmári egyházmegye káptalanja. A bulla, a kinevezés hivatalos okmánya egyébként mostanáig még nem érkezett meg. Jelenleg tehát az a helyzet, hogy dr. Scheffler János a szatmári egyházmegye kinevezett püspöke, az egyházmegye kormányzója azonban még mindig Márton Áron püspök, apostoli kormányzó kezében van, mivel a kinevezett püspök joghatóságának életbelépéséhez a bulla bemutatásával kapcsolatos jogi ténykedés, a kormányzat hírtokbavétele (captio possessionis) szükséges. A kinevezett püspök a bulla hírtokában megjelenik majd jövődó egyházmegye káptalanja előtt és bemutatja annak a kinevezési bullát. A bemutatásról a jelenlevő egyházmegyei irodavezető, vagy a káptalan jegyzője jegyzőkönyvet készít. Ezzel a ténykedéssel (captio possessionis) a püspök átveszi az egyházmegye kormányzását és joghatósága életbelép. A hírtokbavétel jogi ténykedése után megtörténik a püspöki szertartásoknyven előírt inthronisatio — székfoglalás — amelynek jogi vonatkozása és kihatása azonban nincsen.

A püspökszentelés

Az eddig elmondottak a püspöki kinevezésre és a kormányzat átvételére vonatkoztak. A kormányzósághoz szükséges hatalmat és joghatóságot ugyanis a kinevezett magában a kinevezésben és birtokbavételben kapja meg. A püspök azonban nemcsak kormányzó, hanem püspöki jellegének megfelelő szentelési ténykedéseket is végeznie kell egyházmegyéjében. Ilyenek: a papszentelés, bérmálás, a szentségek kiszolgáltatásához szükséges olajok szentelése, templomok, oltárok szentelése. Ezt a püspöki jellegű kinevezett püspökké szentelésben kapja meg. A kinevezett és az egyházmegye kormányzását birtokbavett püspököt tehát föl kell szentelni.

A püspökszentelés a pápa személyes joga, ő azonban csak kivételes esetekben él ezzel a joggal. Rómában tartózkodó kinevezettek részesülnek néha ebben a kegyben, amely nagy kitüntetésnek számít. A boldogemlékü Majláth püspököt X. Pius pápa szentelte püspökké. A szentelést a Szentatya megbízásából egy püspök végzi két másik püspök közreműködésével. A szentelés szentmise keretében történik vasárnapon, vagy valamelyik apostol ünnepén.

A szentelés fontos szertartásáról, nevezetesen a közelgő püspökszentelés közelebbi körülményeiről legközelebb fogunk beszámolni.

Polyák István.

Magyar nap a milánói vásáron

Viktor Emanuel olasz király és császár meglátogatta a magyar pavillont

Milánóból jelentik: (MTI.) A milánói vásárt kedden délelőtt meglátogatta Viktor Emanuel olasz király és császár, akit egész Milánó és Lombardia közönsége határtalan lelkesedéssel fogadott. A király a magyar pavillont is meglátogatta. Hosszú ideig időzött a magyar csarnokban és tetzésének adott kifejezést a látottak felett. Amikor megmutatták a királynak egy Szavoya Jenő hercegről szóló könyvet, kellemesen emlékezett vissza

Budapest 1936-ban eltöltött időkre és megemlítette, hogy látta és jól emlékszik Szavoya Jenő budapesti szobrára. Szerdán délután lesz a magyar nap a vásáron. Milánóba érkezett Kolozsváry Borcsa Mihály, a sajtókamara elnöke és Zimmer Ferenc, a MTI főszerkesztője, akik részt vesznek a magyar pavilonban rendezendő fogadáson. Kolozsváry Borcsa Mihály ez alkalommal beszédet is mond.

A honvédség bevonulásának évfordulóját ünnepelték a bácskai németek

Ujvidékről jelentik: (MTI.) Deák Leó főisán a Nova Posta című ujvidéki lapnak adott nyilatkozatában többek között ezeket mondta: Üdvözlöm a szerbek elhatározását, hogy velünk együtt akarnak működni. Üzenem minden szerbnek, legyenek nyugodtak és minden erejükkel törekedjenek arra, hogy az anyaországhoz visszatérő délvidékiek megtalálják a maguk helyét. Szilárd akaratom és óhajom, hogy a délvidéki szerbek ügyeiben teljes jogegyenlőség alaján járjunk el.

Ujvidékről jelentik: (MTI.) A bácskai németek kulturális szervezete a honvédség bevonulásának évfordulója alkalmából Ujverbáson ünnepséget rendezett. Hamm Ferenc országgyűlési képviselő beszédében hangsúlyozta, hogy ezt a területet a magyarok és németek a törököktől közösen foglalták vissza és most is közösen harcolnak az Európát fenyegető veszedelem, a vörös rém ellen. Bácska népeinek a jövőben is kéz a kézben kell előrehaladniuk.

A NAPOK SODRÁBÓL

A RÁDIÓBAN TARTOTT ELŐADÁST kedden délután háromnegyed 6 órakor vitéz Nemes Árpád iparügyi miniszteri osztálytanácsos a visszatért országgrészek városrendezési terveiről. Vitéz Nemes Árpád néhány hónappal ezelőtt Nagyváradon is járt és bizonyára aprólékosan megtekintette városunk kirívó hibáit is. Bizonyára Nagyváradra is gondolt, amikor azt mondotta, hogy húsz év elhagyatottsága és tudatosan folytatott kizsákmányoló politikája nagyon meglátszik minden erdélyi és keleti részi városban.

Vitéz Nemes Árpád azt is mondta előadásában, hogy jó előre készülnünk kell a jövő nagy feladataira. Ezek között a feladatok között nem utolsó helyet foglalnak el a nagyszabású, merész elgondolású városrendezési tervek. Ezeknél a terveknél nem vezethetnek majd kicsinyes elgondolások, érdekek és társadalmi öntudatlanság. Élő eszméknek és gondolatoknak kell majd megvalósulniuk a mostani nagy háború győzelmes befejezése után a béke korszakában. Ezeket az eszméket és gondolatokat már most ki kell termelnünk, hogy az adott pillanatban készen álljanak.

A magunk részéről csak arra kívánunk rámutatni, hogy Nagyvárad városrendezési terveinek elsősorban a zsidóság elkerülhetetlen kitelepítésével kell számolnia. A Vár környékére és a Kolozsvári-utcára gondolunk itt első sorban. Természetesen ezek csak részletkérdések a nagy egészben, de azt sem feledhetjük el, hogy ilyen részletkérdéseken mulik sokszor az egésznek a sikere. A Várral kapcsolatban úgy is többen felvetették már a tervet, hogy azt nemzeti zárdokhelyé kell tenni, Nagyvárad történelmi hagyományainak központjává. Ha a zsidóságtól véglegesen megszabadulunk, a Vár és környéke teljesen szabad lesz, legszebb és legdéldegtebb terveinket válthatjuk valóra.

OSSERVATORE ROMANO csak egy van a világon. Ennek a lapnak az a különös sajátossága, hogy a Vatikán, az Apostoli Szentszék félhivatalosa. Van még az egyes országokban felekezeti jellegű lapok, amelyeknek véleménye hivatalos állásfoglalást jelent bizonyos kérdésekben. De csak bizonyos kérdésekben. Egyébként a cikkírók, vagy a lap háta mögött álló érdekelttség több-kevesebb lelkesedéssel fogadott nézeteket tükröznek vissza.

Vidéken is vannak felekezeti jellegű lapok, a felekezeti jelleg ezeknél azonban többnyire csak a fenntartó érdekesség összetételében nyilvánul meg.

Az általános megállapítás után térjünk a tárgyra. Egyik helybeli lap társunk előfizetőik szerzésénél és más alkalmakkor is magát hivatalos református orgánusként jelenti be. Semmi kifogásunk az ellen. Ha olvasói ezt elfogadják, akkor nekünk is jó. Csak egyet nem értünk. Azt, hogy a uap ugyanakkor az összes zsidó társadalmi és felekezeti híreket hivatalos formában és monopolszerűen hozza. Nem irigyeljük ezeket a híreket, csak megemlítjük. Legutóbb például a berettyóújfalui izr. Szentegylet „Chevra Kadisa” kezelésében levő „Militzer Salamon és neje Weisz Eszter-féle jótékony alapítvány” üzenetében levő „Talmudot Tanuló”-i állásra felhívó pályázati hirdetményt olvastuk. A hirdetményt Rosenberg Ignácz szentegyleti elnök és

Rosenberg Béni jegyző írták alá. Ismételjük, nem akarunk belügyekbe avatkozni. Csak a két oldalú hivatalos jellegű nem értjük. Valamelyik közülük hamis.

A LÁNC OLYAN ERŐS, mint benne a leggyöngébb szem. Ezt olvasta fel valamelyik nap a rádió bemondója a nemzeti kötelesség aranykönyvéből. S azután tovább így folytatta: igyekezzünk, hogy a nemzeti közösség nagy láncában nem mi legyünk a leggyöngébbek. Erősödünk meg legalább lélekben, ha másként nem tudunk.

Aranyigazság, világosan rámutat jelenlegi helyzetünkre és kötelességünkre. Ugyar akkor lelkiismeretvizsgálatra is felszólít bennünket. A nemzeti fegyelem, a korlátozott mennyiségben rendelkezésünkre álló létfontosságú javak, szükségleti cikkek, a szűkreszabott nemzeti jövedelem.

Karádi Katalint és Mezey Máriát súlyosan elítélte a rendőrbíróság

Zsidó zugügynökkel tartott fenn üzleti összeköttetést a két neves színész

Budapestről jelentik: Ritka érdekességű ügyet tárgyalt kedden délelőtt a VIII. ker. rendőrkapitányság büntető bírója. A tárgyalásra megidézték a színházi világ több kitudóságát: közöttük egy színművészt és egy zeneszerzőt, valamint néhány színművésznőt. Vádlottként Réti Lipót Pál állott a rendőrbíró elé. Réti ellen a Színművészeti Kamara tett feljelentést az értelmiségi kormánybiztosságnál.

A kamarai feljelentés szerint Réti a zsidótörvény hatálybalépése után sem szüntette meg színházi ügynökségét, továbbra is foglalkozott színművek és színészek közvetítésével, annak ellenére, hogy sem iparigazolással, sem iparendéllyel nem rendelkezett. „Első Magyar Színházi és Művészeti Ügynökség” néven szerepelt az 1942. január végén megjelent telefonkönyvben a Réti-féle vállalkozás amelynek helyisége a Rákóczi-ut 41. számú házban volt.

A feljelentés szerint a színészakamara vizsgálata megállapította azt is hogy a zsidó Réti és munkatársai között szereplő három fia. Pál, István és György az utóbbi időben neves színészekkel, köztük Mezey Máriával és Karády Katalinnal olyan szerződést kötött, mely szerint a színészek Rétiék tudta és beleegyezése nélkül sehol sem szerepelhetnek. A kamarai vizsgálat megállapításai szerint Karády Katalin és Mezey Mária rendes havi juttatást adott Rétiéknek, mert minden szerződésüket Rétiék intézték.

A tárgyaláson a betegsége miatt távollévő Réti Lipót Pál helyett jogi képviselője, dr. Kóla György terjesztette elő a védelmet. Szerinte Réti koncessziója nem esik a zsidótörvény rendelkezései alá. Réti különben is egyéni munkaadó volt — mondotta a védő — tehát jogában állott egy zsidó alkalmazottat tartani. Az ügy, Réti védője szerint, különben sem a rendőrbíróság hatáskörébe tartozik, jogosulatlan iparüzés ügyében a büntető törvények illetékesek.

igazságos, becsületes elosztása kell hogy szerepeljen ebben a lelkiismeretvizsgálatban. A lánc akkor igazán és megnyugtatóan erős, ha egyformán biztosított minden szemé. Csak egyesek fegyelmezetlenségén, kapzsiságán, mohóságán és lelkiismeretlen önzésén mulik, hogy ebben a láncban esetleg nagyon gyöngé szemek is lehetnek. Aki a lánc többi láncszemével nem törődik, aki önmagát erősíti és hizlalja, az az egésznek árt, az utóvégre önmaga alatt vágja a fát.

Elővehetjük Menenius Agrippa közismert hasonlatát is, amellyel leszerelte a római plebejusok oklatan és mértéktelen követeléseit. Elpuszul az a szervezet, amelyben az egyes tagok a többiek elől elszívják az életnedvet, azt hiven, hogy önző jólétüket semmi sem zavarhatja.

Száz szónak is egy a vége: át kell kovácsolni nemzeti láncunkat, mert tulerős szemek mellett túlgöngök is vannak. Az egész lánc pedig olyan gyöngé, mint a leggyöngébb szem benne. Ha másként nem megy, le kell faragni egy keveset a javíthatatlan harácsolók kövérségéből.

Több kisebb jelentőségű tanuvallo-más után a rendőrbíró Karády Katalint hallgatta ki, aki elmondotta, hogy Réti György havi 160 pengő fizetést kap tőle, magánlevelezését kizárólag ez a zsidó férfi intézi. „Ő az én magántitkárom” — mondotta még Karády Katalin. A tárgyaláson azután kiderült, hogy a művész adóügyeit is Réti György intézte. Tanuvallo-másai befejezése után az értelmiségi kormánybiztosság jelenlevő ügyésze a rendőrbíró felé fordulva közölte, hogy

vádat emel Varga Rezsóné Karády Katalin ellen, mert Réti Györgyöt, akit mint magántitkárt jelölt meg, a kormánybiztosságnál nem jelentette be.

Ezáltal tehát a hatósági ellenőrzést is megakadályozta s ilymódon két rendbeli kihágást követett el. Mezey Mária hasonlóképpen vallott, Réti Györgyöt ő is mint magántitkárt alkalmazta, de ezt csupán hálából tette; ilymódon akarta viszonzni Rétiék eredményes szerződés közvetítéseit. A kormánybiztosság ügyésze ellene is vádat emelt a jelenlevő rendőrbírónál. Vitéz Gallay Béla ügyvéd, a Színművészeti Kamara képviselője ezután bejelentette, hogy a feljelentést visszavonja, illetve új feljelentést intéz engedély nélküli iparüzés miatt a törvényszékhez. Fenntartja viszont a zsidótörvény kijátszása címen tett feljelentést. Hasonló értelemben nyilatkozott az értelmiségi kormánybiztos megbízottja is.

A rendőrbíró ítéletében szigorú büntetést szabott ki Réti Lipótra, Karády Katalinra és Mezey Máriára. Mindhármukat bűnösnek mondotta ki a zsidótörvény kijátszása miatt. Réti büntetése egy havi elzárás és 2000 pengő pénzbüntetés, Karády Katalin 2000 pengő pénzbüntetésre ítélte, amely 30 napi elzárásra változtatható át, Mezey Mária büntetése 500 pengő, illetve tíz napi elzárás. Az elítéltek valamennyien fel-lebtezték.

SZÍNHÁZ

Színház: iroda közleményei:

— **Bulla Elma vendéggjátéka pénteken, szombaton és vasárnap.**

— **Viki.** Bónyi Adorján cigányzenés, mulatósvigjátékának ma, szerdán este premier bérlet keretében lesz a bemutatója Jurik Julcsival a címszerepben Sármágy Miklós rendezésében. A régi bihari élet elevenedik meg újra előtünk ennek a pompás, vidámhangulatú vigjátéknak az előadása folyamán. Ma, szerdán este premier bérlet, csütörtökön este tisztviselő bérletben, szelvények érvényesek a Viki mindkét előadásán.

— **Bulla Elma** pénteken este, szombaton este, vasárnap délután és vasárnap este az Urilány című Zilahy Lajos vigjátékában egyik leghíresebb szerepét játssza el. Az ünnepelt filmszínésznőnek partnerei Jurik Julcsi, Bartos Julia, Delly Ferenc, Sármágy Miklós, Rose József, Márky Géza és Barsy Béla lesznek. — Az Urilány pénteken este premier bérletben, szombaton este tisztviselő bérletben, vasárnap délután 4 órakor rendes esti helyárakkal, vasárnap este felemelt helyárakkal kerül színre. A m. t. bérlok páholynál 5 P, zsöllyénél 1.50, korszéknél 1 pengőt fizetnek rá. Bulla Elma vendéggjátékainál szelvények nem érvényesek.

— **Szombaton délután** Bulla Elma felléptével, rendes helyárakkal a nagy-sikerű 2000 pengős férfi című vigjáték van a színház műsorán.

— **Hétfőn este** Süt a nap című Zilahy vigjáték van a színház műsorán, az Iskolánkívüli Népművelődési előadás keretében.

— **Előkészületben a Boronkay lányok** az idei színiévad legnagyobb színpadi sikere.

HETI MŰSORA:

Szerdán este: **Viki**, premier bérlet. Csütörtökön este: **Viki**, tisztviselő bérlet.

Pénteken este: **Urilány**, premier bérlet.

Szombaton délután: **2000 pengős férfi** Szombaton este: **Urilány**, tisztviselő bérlet.

Vasárnap délután 4 órakor: **Urilány**, rendes esti helyárakkal.

Vasárnap este: **Urilány**, Bulla Elmával — felemelt helyárakkal.

Hétfőn este: **Süt a nap**. Népműv. előadás.

Szücs László operaénekes, az önálló szombathelyi színház igazgatójelöltje. A Magyar Tudósító jelenti: Szombathely színházi bizottsága most tartott ülésén foglalkozott Sopron kérelmével, amely a staggione ellen való elvi állásfoglalás ügyében írt át a városhoz. A színházi bizottság Sopronhoz hasonlóan egyhangú határozatot hozott, — amelyben a cseretársulati rendszer helyett a kerületi rendszer felállítását kívánják, úgy hogy Szombathely, Sopron, Győr és esetleg Székesfehérvár egyesülne felsődunántúli színházkerületé. Szücs László operaénekes már tárgyalásokat is folytat a dunántúli városok vezetőivel, hogy az ő társulata kapja meg az önálló felsődunántúli kerületben a játszásai engedélyt. Kérelmét már be is adta a kultuszminiszterhez. Szombathely elhatározta, hogy pártolja Szücs László jelöltségét.

Kávéházakban és vendéglőkben kérik Magyar Lapok at

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZABÓ UTCA 5. SZÁM.
Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
félévre 15, egy óra 2.50 pengő
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.
Kéziratokat nem adunk vissza.

MINISZTERTANÁCSOT TARTOTT A KORMÁNY Budapestől jelentik: (MTI) A kormány tagjai kedden délután minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács, amelyen időszerű kérdésekkel foglalkoztak, a késő esti órákban ért véget.

FILOV BOLGÁR ÉS KÁLLAY MAGYAR MINISZTERELNÖK TÁVIRATVÁLTÁSA. Budapestől jelentik (MTI): Filov bolgár miniszterelnök abból az alkalomból, hogy a bolgár kormány átalakult, táviratot intézett Kállay Miklós miniszterelnök és külügyminiszterhez, aki ugyancsak megleghangú táviratban válaszolt.

Nagyváradra is kiterjesztik a lakásügyi kormánybiztos hatáskörét. Budapestől jelentik: (MTI) A belügyminiszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében a lakásügyi kormánybiztos hatáskörét a többi között Nagyváradra is kiterjesztik.

OLASZ REPULÓTÁBOROKOT TUNTETETT KI A FUHRER. Rómából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Hitler vezér és kancellár az elsőosztályú vaskeresztet adományozta Marchesi olasz repulótábornoknak.

Közügyűlést tartott az Iparosok Országos Központi Szövetsége. Budapestől jelentik: (MOT) Az Iparosok Országos Központi Szövetségének évi közgyűlését La ky Dezső volt közellátási miniszter, elnök nyitotta meg. Rámutatott arra, hogy az elkövetkezendő békében Magyarország iparának nagyobb szerepe lesz, mint ma.

UJABB ADÓKAT VEZETNEK BE AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN. Amszterdamból jelentik (MTI): A Német Távirati Iroda jelenti: Washingtoni jelentés szerint Roosevelt elnök kedden a sajtóörtekezleten elmondta, hogy az infláció megakadályozását célzó tervben dolgozik, de még nem döntött arról, hogy melyik módszert válassza és hogy mikor hozza azt nyilvánosságra. Arra a kérdésre, hogy vajon ezzel kapcsolatban újabb adókra sor kerül-e, azt felelte, hogy a mostani adótörvény keretein belül újabb adóztatásra lesz szükség.

ANKARABA UTAZOTT A KUIBISÉVI TÜROK NAGYKÖVET. Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Törökország kuibisevi nagykövete, az United Press jelentése szerint elutazott Ankarába.

GYÜJTŐTÁBOROKBA VISZIK A MEXIKÓI TENGYELYPOLGÁROKAT. Buenos-Airesből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Mexikóból érkezett jelentés szerint 650 olasz és német állampolgárt vettek őrizetbe. A jelentés beszámol arról is, hogy újabb gyűjtőtáborokat létesítettek.

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

KORMÁNYZÓI ELISMERÉS A MÁV IGAZGATÓSÁG ELNÖKÉNEK ÉS HELYETTESÉNEK. Budapestől jelentik: (MTI) A Kormányzó az iparügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy dr Imrédy Kálmán miniszteri osztályfőnöknek, a MÁV igazgatóság elnökének, dr vitéz Finte János miniszteri tanácsosnak, a MÁV igazgatóság elnöke állandó helyettesének a Horthy István kormányzóhelyettesnek, még mint a MÁV igazgatóság elnökének közvetlen környezetében teljesített értékes szolgálataikért elismerését tudtul adják.

110 MILLIÁRD DOLLAR AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK NEMZETI TARTOZÁSA. Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Schrem Emil tőzsdevezér kijelentette, hogy az Egyesült Államok nemzeti tartozása június 30-ig eléri a 110 millárd dollárt.

Uj kerékpárok JAKAB műszerésznél
részletre is. Javítások olcsón
Kossuth-u. 5 Tel. 23-30.

NYIRŐ „VIHAR” CIMŰ NOVELLÁJÁT MEGFESTETTE EGY NAGYBÁNYAI FESTŐ. Nagyvárad. Saját tud. Nagybánya nemcsak az arany, hanem nagymértékben a festők városa is. Az itteni festőiskolát legalább hírből már mindenki ismeri. De a festőket is ismerik, mert alig van az országban olyan helység, ahol ne találhatnánk egy-két nagybányai festőművésztől származó képet. Nem könnyű feladatra vállalkozott Karácsony János nagybányai festő, amikor Nyirő József „Vihar” című novelláját vitte vászonra. A beállítás olyan frappánsan találta el Karácsony, hogy a hatáson maga Nyirő is meglepődött, amikor a festmény vázlatát meglepette. Igen mozgalmas a kép, ahogy a székely hegyek között lezajló vihart visszatükrözi. Bizonyára nagy sikere lesz.

Kosztá nővérek vendéglője
Horthy Miklós-út 37. szám
Izletes konyha. Kitűnő italok.

Volt 4-es honvédek! Április 18-án este 7 órakor fontos megbeszélést tartunk zászlóadás ügyben, a bajtársak pontos megjelenését kéri az elnökség.

UJ ÁLLAMI HADIKOLCSONT BOCÁSANAK KI A SZOVJETUNIONBAN. Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Tass jelentés szerint a Szovjet Unió népbiztosainak tanácsa lehatározta, hogy új állami hadikölcsön jegyzését rendelik el.

ÖTMILLIÁRD FONT ANGLIA HÁBORUS KÖLTSÉGVETÉSE. Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Anglia legutóbbi háborus költségvetése meghaladja az ötmilliárd fontot. Csupán a háborus kiadások összege eléri a négy és félmilliárd fontot.

ÜLÉST TARTOTT AZ OLASZ GABONATERMELÉSI KORPORÁCIÓ. Rómából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A gabonatermelési korporáció Mussolini elnökével ülést tartott. Mussolini hangsúlyozta, hogy ma minden erőfeszítést a győzelem érdekében kell megtenni. A korporáció is kizárólag a háborús követelmények szem előtt tartásával dolgozhat.

Korona Filmszínházban
A legremekőbb magyar filmóriás
A beszélő köntös
Jegyeit d. e. 11-1/2-ig, d. u. 1/4-től 1/5-ig, 1/6-tól 1/7-ig, 1/8-tól 1/9-ig

25 KOMMUNISTÁT ÍTÉLT HALÁLRA A PÁRIZSI HADITÖRVÉNYSZÉK Párizsból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A párizsi haditörvényszék most mondott ítéletet 27 kommunista ügyében. 25 vádlottat halálra ítélték. A vádlottak bombákat gyártottak, fegyverraktárt rendeztek be és a német véderő ellen merényleteket követtek el. Gyáva és alattomos módon nemcsak németeket gyilkoltak meg, hanem franciákat is. Mint a törvényszék megállapította, nem hazájukon akartak segíteni, hanem kommunisták voltak.

Április 20-tól érvényesek az új hivatalos lisztminták. A Magyar Tudósító jelenti: Az új őrlési rendelet nyomán a Gabona- és Lisztkezelési Állomás új lisztjellegmintákat állapított meg. Az új hivatalos minták hatálya április 20-án lép életbe, addig csupán az előírt kiörlési százalékokat kell ellenőrizni. Április 20-ig a hatóságok minden ellenőrző közeget ellátnak új mintákkal.

ROMÁNIÁBA SZÖKÖTT NICOARA EUGEN DR. SZÁSZRÉGENI ORVOS. Szászrégenből jelentik: Megírtuk, hogy Nicoara Eugen dr. szászrégeni orvos ellen hatóság elleni erőszak és beszolgáltatás megtagadása miatt eljárás indult. Nicoara dr nem volt hajlandó gépkocsiszínét a hatóság rendelkezésére bocsátani, azonkívül az előállítási parancsnak nem akart eleget tenni. A rendőrség előállította az orvost, aki ott minősíthetetlen módon viselkedett. A rendőrség a jegyzőkönyv felvétele után eljárást indított Nicoara dr ellen, akit ideiglenesen szabadon bocsátottak. Nicoara időközben szülőfalujába, — Görgénylibánfalvára utazott, ahonnan az ottani román pap társaságában Mezőörménylénél átlépte a határt és Romániába szökött. Nicoara hétfőn táviratilag értesítette Szászrégenben lakó feleségét, hogy Tordára érkezett.

Frissen csapolt világos és barna sör allandóan
Kosztá nővéreknél
Horthy Miklós-út 37. szám.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik szeretettel, felejtethetetlen felelősséggel elhunyt alkalmából részvételükkel fajdalmat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondok hálás köszönetet. Marton József.

Gondosan készítsék el leltáraikat az illatszertárosok és drogisták. Budapestől jelentik: (MTI) A közellátási miniszter felhívja az illatszerek és drogéria készítmények tartásának szabályozása tárgyában kiadott rendelet alapján leltárkészítésre és benyújtásra kötelezett kereskedők figyelmét arra, hogy a leltárt a legnagyobb gondossággal és az árnyajáték mennyiségnek és márkájának részletes feltüntetésével készítsék el és nyújtsák be.

A Szentatya május 13-án mondja el rádióüzenetét

Vatikánvárosból jelentik (MTI): A Stefani iroda jelenti: A Szentatya pápai jubileuma alkalmából rádióüzenetet intéz a világhoz. A rádióüzenet nem május 14-én lesz, mint előzetesen jelentették, hanem május 13-án. Közvetíti a rádió azt a misét is, melyet a Szentatya celebrál május 14-én a Szent Péter-templomban. Lehetséges, hogy a mise után a pápa a székesegyház erkélyéről urbi et orbi áldást oszt. A május 13-án mondandó üzenet olasz nyelven hangzik el, majd azután azonnal közvetítik a többi idegen nyelven is.

London lesz a szövetséges haditanács központi székhelye

Rómából jelentik (MTI): A Stefani iroda jelenti: Londoni értesülés szerint Marshall amerikai tábornok Londonba érkezésével kapcsolatban Londonban az a hír terjedt el, hogy valószínűen London lesz a szövetségesek haditanácsának központi székhelye. Elsősorban azért, mert közelebb van az európai arcvonalhoz. Londonban úgy tudják, hogy Marshall igen merész elhatározásokkal és tervekkel érkezett Londonba, de nem tudni, hogy ezek az elhatározások találkoznak-e az angol kormány helyesléseivel. Köztudomású, hogy az angol kormányban még a tekintetben sincsen egyetértés, hogy célszerű volna-e második hadszínteret kialakítani Európában.

A honvédelmi minisztérium kártalanítja a margittai gazdákat a románok által kaszárnyaeépítés céljaira elvett földekért

Nagyvárad. Saját tud. Margittán a román hadügyminisztérium laktanyát épített annakidején s erre a célra több margittai gazda földjét vette igénybe, akiknek azonban semmi ellenszolgáltatást nem fizetett. Patzkó Elemér dr. képviselő közbenjárt ügyükben a honvédelmi minisztériumban s most azt az értesítést kapta a minisztertől, hogy azokat a románok által igénybevevett földeket, amelyek felhasználása most nem mutatkozik szükségesnek, visszaadják tulajdonosaiknak, a beépített területekért pedig megfizeti a honvédelmi minisztérium a kiesajátítási díjakat.

TEMETÉS. Id. Reich Gyula 67 éves korában meghalt. Temetése csütörtökön 6 órakor lesz a Haller kápolnából. Erdélyi „Concordia.”

KOVA RÁDIÓ

Sulyosan büntetik a kiutalt anyaggal való visszaélést

A Magyar Tudósító jelenti: A fontosabb nyersanyagoknál bevezetett anyagkiutalási rendszer ellen elkövetett visszaéléseket a legszigorúbban büntetik. Budapesten legutóbb tettenérték egy dohányutcai lakost, amikor a részére kiutalt vasanyagot mindjárt a beváltás után egy kőművesnek adta át. A visszaélésnek következménye nemcsak az anyagellátásból való kizárás lett, de valószínűleg az illetőtől a megbízhatatlansági paragrafus alapján megvonják az iparigazolványt is, sőt közérdekelles tevékenység miatt internálni is fogják.

A nagyváradi kir. járásbíróóság.
12812—1942-2. szám.

Idéző hirdetmény

A nagyváradi kir. járásbíróóság közhírré teszi, hogy Mándi Pálné szül. Kopan Margit kérelmezőnek Vostinariu Pálné (Stella) panaszlott ellen az 1440—1941. M. E. számú rendelet alapján 6750 pengő tőke és jár. iránt indított perében a bíróság a per felvételére és érdemleges tárgyalására határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1942. évi május hó 29. napján délelőtt 9 órakor hivatalos helyiségében (Törvényszéki palota I. em. 78 ajtószám alatt) jelenjenek meg, egyzersmind pedig Vostinariu Pálné (Stella) panaszlott részére — ki ismeretlen helyen tartózkodik ügygondnokul dr. Baranyi Ödön nagyváradi ügyvédet nevezte ki.

A bíróság felhívja a panaszlottakat, hogy a fent megjelölt határnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjen meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyette eljárni.

Nagyvárád, 1942. március 26.
Dr. K. Nagy Zoltán s. k.
kir. járásbíróási elnök.

A kiadmány hitelül:
(Olvashatatlan aláírás.)
kezelő.

A nagyváradi kir. járásbíróóság
12817—1942-2. szám.

Idéző hirdetmény

A nagyváradi kir. járásbíróóság közhírré teszi, hogy Reck Géza és neje Papp Gizella panaszlottaknak dr. Lőrincz Sándorné és társai panaszlottak ellen az 1440—1941. M. E. sz. rendelet alapján kártalanítás és jár. iránt indított ügyében a bíróság az egyezségi és érdemleges tárgyalásra határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1942. évi május hó 29. napján délelőtt 10 órakor hivatalos helyiségében (törvényszéki palota I. emelet 78. ajtószám alatt) jelenjenek meg, egyzersmind pedig Neubrun Sarolta Schulhoff Árpádné volt nagyváradi lakos panaszlott részére — ki ismeretlen helyen tartózkodik ügygondnokul dr. Rác András nagyváradi ügyvédet nevezte ki.

A bíróság felhívja ezen panaszlottakat, hogy a fent megjelölt határnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjen meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyette eljárni.

Nagyvárád, 1942. évi március hó 26. napján.

Dr. K. Nagy Zoltán s. k.
kir. járásbíróási elnök.
A kiadmány hitelül:
Kövérné, kezelő.

SPORT

Kettős Nemzeti Bajnoki mérkőzés színhelye lesz vasárnap a NAC pálya

(Nagyvárád.) Vasárnap délután kettős Nemzeti Bajnoki mérkőzés színhelye lesz az Erzsébet-ligeti NAC-pálya. Fél 3-kor a Törekvés—Szatmárnémeti SE játszik, utána pedig a SBTC—NAC összecsapásra kerül sor. Nagyvárád sportrajongó publikuma most az egyszer nem panaszkodhat, kijut a vasárnapi szórakozásból. Megtörtént a bíróküldés is a vasárnapi mérkőzésre. Eszerint a zöldfehérek és a bányászok csapatának küzdelmét Boros Pál, a jólismert békéscsabai bíró vezeti, partjelzői: Vay és Kovács II. L. Az NB II. mérkőzést előtte pedig Énekes dirigálja két körösvidéki bíróval.

A bíróküldést nagy meglepéssel fogadták a váradi csapatok, mert mindkét bíróban a magyar játévezetők legkiválóbbjait ismerik.

Kedden délután erős erőnléti edzést tartott a NAC az Erzsébet-ligeti pálya gyakorlóján. A játékosok Perényi és a 2 hónapra letiltott Kovács I. kivételével valamennyien megjelentek és ha kicsit fáradtan is, de lelkesedéssel dolgoztak. Rónai edző ugyancsak osztogatta a jótanácsokat, különös gondot ügyelt arra, hogy ne akadjon egy amerikaió sem.

Ma nagy kétkapus edzést tartanak a zöldfehérek a NAC-pályán. Ellenfelük az utánpótlás igen jó formában lévő csapata lesz.

A mai gyakorlásnak egy igen érdekes csemegéje lesz. Mint egy ma délelőtti értesülésünk tudja — bemutatkozik az egyik új NAC jelölt. Ami pedig a legérdekesebb a csatársorban

Arról a játékosról van szó, akinek esetleges bevonását a csapathoz — bár „tüneményesnek” láttuk vasárnap — jövő zenéjének hittünk csak. Zöldfehér körökben osztatlan érdeklődéssel tekintenek az új fiú ma délutáni bemutatkozására elé.

Az NB I állása

1. Szolnok	22	15	4	3	69:30	34
2. WMFC	21	14	5	2	55:32	33
3. Újpest	22	12	6	4	66:32	30
4. Gamma	22	13	2	7	58:41	28
5. Ferencv.	22	12	2	8	96:49	26
6. Szeged	21	8	9	4	63:34	27
7. Nagyvárád	22	9	7	6	61:38	25
8. Kispeszt	22	10	3	9	53:62	23
9. Elektromos	22	9	4	9	48:44	22
10. SalBTC	22	7	7	8	49:56	21
11. DiMÁVAG	22	5	9	8	47:50	19
12. Újvidék	22	7	3	12	37:76	17
13. Lampart	22	7	2	13	36:65	16
14. Kolozsvár	22	5	3	14	38:66	13
15. MÁVAG	22	2	5	15	26:71	9
16. SzVSE	22	3	3	16	32:88	9

Heti műsor

Szerda
Szeged: Szeged—WMFC, megismétlődő bajnoki mérkőzés.
Vasárnap:
Csepel: WMFC—Újpest.
Üllői-út: Ferencváros—Elektromos.
Bihari-utca: MÁVAG—SzVSE.
Nagyvárád: NAC—SalBTC.
Szeged: Szeged—Szolnok.
Újvidék: UAC—Kispeszt.
Kolozsvár: KAC—Gamma.
Diósgyőr: DiMÁVAG—Lampart.

Férfi ruhákat használ-
takat, legjobb áron
vehet, eladhat

MOLNÁR

használruha üzletében
Bémer-tér 1 (udvarban).
Hívásra házhoz jövök.

Tisztújító közgyűlést tart vasárnap a Törekvés

(Nagyvárád.) A Nagyváradi Törekvés vasárnap délelőtt 11 órakor tartja rendes évi tisztújító közgyűlését a Sal Ferenc-utcai Magyar Házban. Az egyesület vezetősége ezúton is kéri tagjait, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

A közgyűlés elé egész Nagyvárád sporttársadalma — az utóbbi idők Törekvés válsága miatt is, — nagy várakozással tekint.

Szent László kupamérkőzés Váradon

(Nagyvárád.) Vasárnap egy Szent László kupamérkőzés is lebonyolításra kerül Nagyváradon.

Az itteni Kereskedelmi Iskola válogatottja a Debreceni Középiskola ellen veszi fel a küzdelmet.

Minden levante sportolót hív a Nagyváradi Levante Egyesület

(Saját tud.) Nagyvárád város leventeparancsnoksága a következő felhívást adta ki:

Felhívom Nagyvárád város leventeköteles ifjait, akik a nagyváradi le-

ventegyesület kerékpáros, birkozó, céllövő és atlétikai szakosztályába belépni és ebben működni szándékoznak, szándékukat azonnal jelentsék Nagyvárád város leventeparancsnokságán. Mindennap d. e. 11—1-ig és délután 5—7-ig jelentkezhetnek. A leventekötelesek elsősorban a leventegyesület keretén belül megalakult sportszakosztályokban sportolhatnak és csak azután polgári sportegyesületekben.

Nagyvárád, 1942. évi április 12-én.

Magyar királyi Nagyvárád város leventeparancsnoksága.

Most jelent meg:

Dr. Eröss Alfréd
összeállításában:

Egyház és Élel

erdélyi katolikus évkönyv.

Ára: 6 P.

Beszerezhető a Magyar Lapok kiadóhivatalánál.

Roham előtt a lövészárokban

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

2 szobás, komfortos lakást keresek. Címet a kiadóba kérek.

Gyümölcsös háromszobás, komfortos önálló utcai villalaksomat elcserelem központi fekvésű négyszobás utcai komfortos lakással. Telefon 26—93.
281

Adás-vétel

Eladó kétszobás komfortos magánház vasútállomás közelében. Sztáray Mihály-utca 12.
282

Kijátszott jó hangú cimbalom eladó. Érdeklődők címüket adják le a kiadóba.

Jóhangú feles vagy háromnegyedes hegedűt megvételre keresek. Címet a kiadóba kérek.

Használt ajtó, ablakok eladók. Cím: Luther Márton (volt Hármass) utca 17.

Használt, jókarban levő biciklit megvételre keresek. Címet a kiadóba kérek.
286

Különféle

Aradi házamat nagyváradival elcserelem, nagyon kedvező feltételek mellett. Érdeklődni: Dobay—Könyves irodában, Szaniszló-u. 4.
285

Betársulok egészséges kereskedelmi vagy ipari vállalatba. Ajánlatot „20—50 ezer” jellegű Rudolf Mosse hirdetőirodába, Rákóczi-út 2.
283

Állást nyec

Kézilányt keresztényt, felveszek. Magoriné divatszalon, Katolikus Kör. 284

16—18 éves fiúk könnyűmunkára felvételre. Mátyás király-út 80, ládagyár.
286

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Dr. Paál Árpád
Felelős kiadó: Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárád, Szűgyi Dezső utca 5. szám